

63/05.12.02/2018

Kokeilu maksuttoman ehkäisyn tarjoamisesta alle 25-vuotiaille loviisalaisnuorille

Me loviisalaiset kaupunginvaltuutetut esitämme, että Loviisan kaupunki alkaa kokeilla maksuttoman ehkäisyn tarjoamista kaikille alle 25-vuotiaille loviisalaisnuorille. Kokeilu kestäisi vuoden ja sen aikana arvioidaan maksuttoman ehkäisyn vaikutuksia nuorten hyvinvointiin ja terveyteen. Kokeilun aikana nuorille tulee tarjota maksuttomasti hormonaalista ehkäisyä, ehkäisykierukoita ja kondomeja, nuoren omista tarpeista ja elämäntilanteesta riippuen. Tärkeintä on löytää jokaiselle parhaiten sopiva ehkäisymuoto. Kokeilun päätyttyä tehtäisiin uusi päätös siitä, jatkaako kunta maksuttoman ehkäisyn tarjoamista.

Sosiaali- ja terveysministeriön sekä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) antamien suositusten mukaisesti kuntien tulisi tehostaa nuorten seksuaali- ja lisääntymisterveyden palveluita. THL:n suositusten mukaan seksuaaliterveydestä tulee huolehtia nuoren seksuaalisesta suuntautumisesta, sukupuoli-identiteetistä tai muusta tausta riippumatta yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolakien mukaisesti. Ehdotuksiin on kuulunut maksuton ehkäisy alle 20-vuotiaille, mutta toistaiseksi vain muutama kunta toimii suositusten mukaisesti.

Tutkimusten ja havaintojen mukaan ehkäisyn käytön lopettamiseen on nuorten kohdalla liittynyt ehkäisyvalmisteiden hintaan liittyvä este. Maksutonta ehkäisyä tarjoavissa kunnissa on todettu raskaudenkeskeytysten ja teiniraskauksien määrän kääntyneen laskuun. Lisäksi sukupuolitaudit ovat vähentyneet, kun maksuttomuus on lisännyt ehkäisyvälineiden käyttöä. Raumalla alle 20-vuotiaiden klamydiatartuntojen määrä on laskenut kolmanneksella. On arvioitu, että Rauma säästää maksuttomalla ehkäisyllä vuosittain noin 100 000 euroa. Myös Vantaalla maksuttoman ehkäisyn tarjoamisen vaikutukset ovat samansuuntaisia.

Tärkeintä aloitteessa on kuitenkin se, että kunta edistää nuorten terveyttä ja hyvinvointia, eivätkä nuoret joutuisi läpikäymään raskaudenkeskeytyksiä. Eniten raskaudenkeskeytyksiä tehdään juuri 20-24 -vuotiaiden ikäluokassa. Tämän ikäluokan nuoret ovat usein vähävaraisia opiskelijoita, joille ehkäisyn hankkiminen voi olla liian kallista. Ehkäisyn saaminen ei voi olla varallisuudesta kiinni.

Försök med erbjudande av avgiftsfria preventivmedel för unga i Lovisa under 25 år

Vi fullmäktigeledamöter i Lovisa föreslår, att Lovisa stad gör ett försök att erbjuda avgiftsfria preventivmedel för unga i Lovisa under 25 år. Försöket skulle pågå i ett års tid och under den tiden utvärderas avgiftsfria preventivmedlens inverkan på ungas hälsa och välmående. Under försöket erbjuds de unga avgiftsfritt hormonala preventivmedel, preventivringar och kondomer. Preventivmedlet avgörs från fall till fall baserat på den ungas behov och livssituation. Det viktigaste är att hitta preventivmedel som passar bäst den enskilda individen. Efter försöket fattas ett nytt beslut om staden fortsättningsvis erbjuder avgiftsfria preventivmedel.

Social- och hälsovårdsministeriet samt Institutet för hälsa och välfärd rekommenderar att kommunerna bör effektivisera sina tjänster inom sexual- och reproduktiv hälsa för de unga. Institutet för hälsa och välfärd rekommenderar att ungdomars sexuella hälsa sköts i enlighet med lagstiftning gällande jämlikhet och jämställdhet, oberoende av den ungas sexuella läggning, könsidentitet eller annan bakgrund. Även avgiftsfria preventivmedel för ungdomar under 20 år har rekommenderats, tills vidare är det få kommuner som följer dessa rekommendationer.

